Мирзакарим Норбеков

Тентакнинг тажрибаси 3

Қандай қилиб роҳат-фароғатда яшаш ва фаравонликка эришиш мумкинлиги ҳақида

Оилавий бахтни уй шароитида мустақил яратиш сирлари

Тошкент – 2016

Kitobxon.Com

Рус тилидан

Меҳри БОНУ таржимаси

Масъул муҳаррир:

Муҳиддин Омон

Kitobxon.Com

Ушбу китобимни қувончу-ғамларини, ғалаба нашидалари-ю, мағлубият изтиробларини мен билан баҳам кўрган, ҳаётларининг энг ажойиб дамларини тенг бўлишган дўстларимга бағишлайман.

Шунингдек биз билан бирга шуғулланиб муайян тажриба тўплаган ва эришган муваффақияту-ютуқларимиздан қувонган ошналаримга, ўзимнинг барча ғойибона дўстларимга ва маслакдошларимга, руҳан менга яқин бўлган инсонларга, адашиб мени суперақлли ёки гипертентак деб ҳисоблайдиган барча китобхонларимга бағишлайман.

Kitobxon.Com

Ўз ҳаётига хўжайин, яъни ҳокими мутлоқ бўлиш ҳақида

Жуда-а-а лўнда кириш сўзи

- Эгаллаган билимлари китобхоннинг икки қулоғи орасида жойлашган ичаклари орқали ўтар экан, бу илмлар фикрларнинг йўғон ичагига эмас, унинг ҳаёт қонига қўшилиб кетиши учун ушбу китобдан **қандай фойдаланиш ҳақида.**

- **Нима учун** уч хил одам бир хил ҳаракатни амалга ошириб, турлича натижага эга бўлади?

- Сиздаги барча омад ва омадсизликларнинг асл сабаби **қаерда?**

Kitobxon.Com

Салом азиз китобхонларим! Мен билан шахсан таниш бўлганлар, ҳозирча учрашиб танишишга улгурмаганлар, китобларим билан аллақачон таниш бўлганлар, менинг камтарона ёзганларимни илк бора ўқиётганлар, Сизлар билан ушбу китоб саҳифалари орқали ғойибона бўлсада учрашиб турганимдан бениҳоя хурсандман.

Хўш дўстлар, бошладикми?

"Қандай қилиб ҳамманинг ҳавасини келтирадиган одам бўлиш ҳақида", "Фалончи бўлиш ҳақида", "Писмадончи бўлиш ҳақида" жуда кўплаб махсус адабиётлар мавжуд ва бу дунёда турли-туман илмларни сув қилиб ичворган одамларнинг сон-саноғи йўқ.

Қадрдонларим айтинг-чи, бу маълумотлар уммонида ким чиндан ҳам йирик наҳанг-у, ким эса бор-йўғи итбалиқ эканини қандай фарқлаш мумкин?

Бир неча йил муқаддам туғилган кунимга менинг махсус ўқув курсларимда шуғулланган икки академик ўз китобларини совға қилишди. Китоблардан бири "Префектура бошқарувининг асоси: олий ўқув юрти талабалари учун қўлланма" деб номланган эди.

Китобни кўришим биланоқ феъл-атворимдаги заҳар ўзини кўрсатди-қўйди: "Ҳамкасабалар, сизлар қачондир бўлса ҳам бирорта префектурани бошқарганмисизлар?" деб сўрадим. Улар эса ҳайрон бўлганча: "Йўқ. Бизга бунинг нима кераги бор?"– дейишди.

Ҳеч қачон префектурани бошқармаган, ҳеч қачон топ-менеджер бўлиб ишламаган одам, деярли институтдан ташқарига чиқмаган олим, бўлғуси префектларга амалий иш учун қўлланма ёзганмиш. Ана холос?!

Профессор деганлари оддий одамлар билан таққослаганда, илмий атамаларни жимжимали қилиб териб ташлашни қойил қилади. Буниси аниқ. Зеро, ушбу тоифа мутахассислар учун лағмонни қулоққа чилвирдек қилиб илиб ташлаш чўт эмас. Ҳар доим ҳам, агар бирор бир атамаларни керакли ва кераксиз жойларга қалаштириб ташланса, уни ўқиётган оддий одам эсдан оғиб қолай дейди ва у бечора ўзича: "Қара-я, бу олим жудаям ақлли экан-да!" деган хаёлга боради.

Аслида эса ҳар қандай фикр шахсий тажрибадан келиб чиқмаса ва нуқул шахсий хаёлларнинг маҳсули бўлса, уни шу заҳотиёқ ахлат челагига улоқтириш мумкин.

Марҳамат қилиб айтинг-чи, сизлардан қай бирингиз туғма импотентни ҳақиқий лаззатни ҳис қилишга ўргата оласиз? Бу пайтда соғлом одам нималарни ҳис қилишини, бечора импотент ўзида қандай қилиб пайдо қилиши мумкинлигини тасвирлаб бера оласизми? Сиз фақат ҳаракатлар техникасига ўргатишингиз, импотентлар учун рисола ёзишингиз мумкин. Лекин! Айтинг-чи, шўрлик қаҳрамонингиз шу билан лаззат ҳис қила оладими?

Кўпинча шундай бўлади, ўзи росмана лаззат нима эканини ҳис қилиб кўрмаган одам, бу нарсага қандай эришиш мумкинлиги ҳақида қўлланма ёзади. Ҳеч қачон севмаган одам севги нималигини ўргатади. Ҳеч қачон бой бўлиб кўрмаган одам, қандай қилиб бойиб кетиш ҳақида китоб ёзади. Бахтиқаро шўрпешоналар эса қандай қилиб бахтли бўлиш мумкинлиги ҳақида тавсияномалар битади.

Машғулотларимга қатнайдиган хонимлардан бири қайсидир аёллар журналининг таъсисчиси эди. У журналининг навбатдаги сонини менга жўнатди, чунки биринчи саҳифада менинг суратим чоп этилган эди. Албатта мен ўзим ҳақимда нималар ёзилгани билан қизиқдим.

Журнални варақлаб, бошқа мақолаларни ҳам кузата бошладим. Бир руҳшунос аёл, оилада эркак киши агар ўзини муайян бир тарзда тутса, аёл унга жавобан ўзини қандай тутиши кераклиги борасида тавсиялар берганди. Шунга кўзим тушиб қолди. Мен бу мақолани охиригача ўқиб чиқдим... Гарчи бу менга осон бўлмаса-да, лекин ўқидим.

Навбатдаги машғулотлар бошланганида, журналнинг муассиси бўлган ўша аёлга: “Хоним, сизнинг журналингизда жуда ғалати руҳшунос ишлар эканми... Тахминимча унинг тавсия ва маслаҳатларини ўз эрида синаган ҳар қандай тентак аёл камида турмуш ўртоғидан калтак ейди. Баттарроқ ҳолатида эса эр бундай шаллақи хотиннинг баҳридан кечиб қўя қолади. Ишончим комилки, бу руҳшуносингизнинг эри йўқ ёки бўлса ҳам, у билан аллақачон ажралишган. Ўзини ҳурмат қиладиган биронта эркак, қанчалик лапашанг бўлишидан қатъий назар, ўла қолса ҳам бундай хотин билан яшамайди!” – дедим.

Бу каби жодугарлар ҳақида яхши бир латифа бор:

- *Салом дўстим! Кўришмаганимизга ҳам анча бўлди. Ишларинг қалай?*

- *Мени хотиним ташлаб кетди.*

- *Э қўй, хафа бўлма. Бунақа хотинлардан ҳали юзтасини учратасан.*

- *Яна юзта?! Эй худойим, қайси гуноҳларим учун?!*

Журнал муассиси ташқарига бирровга чиқиб келди. Қайтиб келганида эса: "Мен ҳозир мақола эгаси билан қўнғироқлашдим ва суриштирдим, у аёл ҳақиқатан ҳам уч марта турмушга чиқиб, ажралишган экан", – деди. Ҳар доимгидек. Кўпинча ҳаётда ўзи ҳеч нимага эриша олмаган одам, ҳаётдан сабоқ беришга уринади. Айтишади-ку бўзчи белбоққа ёлчимас, деб.

Юқоридаги саволим ёдингиздами – бирор кимсани у ўз ишининг устасими ёки шунчаки гап сотишдан нарига ўтмайдиган сафсатабозми – қандай фарқлаш мумкин?

Жуда оддий – агар ўша кимса ўзи фикр билдираётган жабҳада муваффақиятга эришган бўлса – демак Сизнинг қаршингизда ростгўй одам турибди. Агар у назариядан нарига ўтмайдиган хаёлпараст бўлса – туёғини шиқиллатсин.

Модомики, Сизнинг камтарин қулингиз ўзимни ростгўй одам деб ҳисоблар эканман, демак бу китоб саҳифаларидаги гаплар ё ўзимнинг шахсий тажрибамдан келиб чиққан ҳолда берилган, ёки тадқиқотга жалб этилган минг-минглаб бошқа кишиларнинг умумлаштирилган тажрибаларига асосланиб ёзилган.

Мен, ўз касбининг устаси сифатида жуда тор йўналишдаги мутахассислик эгасиман. Бу мутахассислик объектим – Инсон: Менинг вазифам – Сизнинг тажрибангиз ва муваффақиятларингиз омилини йиғиш ва коллекция тарзида тўплаш. Чунки Сизнинг истаган муаммоингизни оладиган бўлсак, ушбу муаммо ҳаётда илк бор учраётгани йўқ. Демак, уларни умумлаштириш, таҳлил қилиш ва олдиндан айтиб бера олиш мумкин. Уларни чиқитга чиқариб ташлаш ҳам мумкин.

Одамлардаги муаммоларга нисбатан менда ғайриоддий сезгирлик пайдо бўлган, десам ҳам бўлади. Нимадир бўлса, дарров эслаб, таҳлил қила бошлайман: ушбу ҳолатда мана бундай йўл тутиш – ҳеч қандай натижа

бермаган эди, бунисида – салбий натижа берган, бунда эса – ижобий натижа қайд этилган.

Чунки, сиз агар йилма-йил, ойма-ой, кунба-кун инсонлардаги феъл-атворларни, хулқларни, одатларни, ўзига хосликларни тизимлаштириб борсангиз, вақти соати келиб, уларнинг деярли барчаси қонуният экани яққол кўзга ташланиб қолади.

Марҳамат қилиб айтинг-чи, ўз соҳангиз бўйича фаолият олиб бориш билан бирга касбингизнинг энг нозик сир-асрорларини ҳам ўзлаштиришни хоҳлармидингиз? Хоҳлардингиз-а? Сиз ҳам олижаноб очкўзлик хасталигига чалинган экансиз-да?

Модомики, шундай экан унда қуйидаги ҳолатни тасаввур қилинг. Уйингизга сантехник меҳмонга келди! Меҳмонга-ми? Албатта иш юзасидан!

Қадрдонларим, биласизми сантехник сиздан нимаси билан фарқ қилади? Ахир сантехника борасида сиз ҳам нималарнидир тушунасиз-ку! Ҳар ҳолда раковинани унитаздан ажрата оласиз, ванна билан унитазнинг сув тушириш мосламасини фарқлай оласиз-ку? Фарқлай оласиз!

Сизлардан қайси бирингиз бу ускуналарни таъмирлай олади? Юзтадан бир-иккитангизгина бу ишни эплай оласиз. Бошқалар эса ҳеч бўлмаса улардан фойдаланишни эплашяпти, шунисига ҳам шукр!

Демак сантехник сиздан шу жиҳатдан фарқ қиладики, сиз фақат фойдаланишни биладиган номатлуб жойда у ҳар куни қўли билан ўша жойни ковлаб ишлайди. Ҳар куни!

Айни дамда эса менинг сиздан фарқим шуки, мен ҳар куни, ҳатто резина қўлқоп киймасдан туриб, сизларнинг турли бало-бадбўйларга тиқилиб қолган ҳаётингизни ковлаштириш билан бандман.

Малакамни ошириб бориш учун эса ҳаётимнинг ҳар бир кунини унитазларнинг янги ва хилма-хил шаклларини ўрганишга сарфлар эканман, фикрлар ва қилиқлар натижасида булғаб ташланган ҳаёт паймоналарини дезинфекция қилишнинг турли йўллари ва усулларини кўздан кечириб, бу олижаноб жараённи автоматлаштиришнинг янги усулларини излайман.

Ва бу заҳматли иш қирқ йилдан ортиқроқ давом этмоқда.

Лекин камтарин қулингиз қанчалик малакали мутахассис бўлмасин, ҳаммани бадавлат қилишнинг иложи йўқ, ҳаммани соғлом қилиш мумкин эмас, ҳаммани бахтли қилишни эса айтмасам ҳам бўлади.

Сиз нима деб ўйлайсиз, нима учун шундай?

Айтинг-чи азизларим, оддий шишадан бриллиант ясаш мумкинми? Йўқ!

Бунинг учун бошланғич ашёларнинг захираси етарлича бўлиши керак. Ўсиш ва олдинга интилиш, орзу қилиш, ижодкорлик истаги барча одамларда бир хил эмас.

Агар одам олмос бўлса, уни қандай сайқаллаб қирралашингдан қатъи назар у бриллиантга айланади. Агар одам оддий шиша бўлса, жонимни жабборга берсам ҳам, бу ашёдан бор-йўғи ялтироқ шиша, мунчоқ, арзонбаҳо тақинчоқ ясаш мумкин холос.

Заргар сифатида мен ҳар куни минглаб одамлар орасидан, ўзининг бўлғуси бойвачча эканлигидан мутлақо бехабар, ҳозирча одамлар билан тирбанд "коммуналка" уйида бурнини ковлаб ўтирган олмосларимни излайман.

Менинг энг асосий вазифам – бу одамларни ўз имкониятлари билан таништириш. Яъни Сизни ўз-ўзингиз билан таништириш!

Менинг азизларим, менинг қадрдонларим! Минг афсуслар бўлсинки, ушбу китоб бутун инсоният вакилларининг ҳаммасига ҳам тўғри келавермайди. Бу китоб Ер сайёраси аҳолисининг бор-йўғи икки фоиз кишиларигагина тўғри келади.

Мана шу икки фоизни ташкил этувчи инсонларга сизнинг камтарин қулингиз қачонлардир ёдгорлик қўйишни хоҳлардим, бундай ёдгорликни ҳатто кўз олдимга келтириб, тасаввур ҳам қиляпман: тўқ рангли гранитдан ишланган ёдгорлик, унда эса "2%" кўрсаткичи. Юқори пробали олтиндан. Нима учун икки фоиз? Бу – статистика дўстларим, шунчаки статистика.

Масалан, илмий иш билан шуғулланувчи олимларнинг сони ҳам ҳеч қачон, умумий аҳоли сонининг икки фоизидан ошмайди.

Даҳоларнинг, мутафаккирларнинг, барча кимёгар, физиклар, профессорлар, фан докторлари, академикларнинг сони ҳам 2 фоиздан ошмайди.

Санъат вакилларининг сони ҳам ҳеч қачон 2 фоиздан ошмайди. Барча адабиёт институтларини битирган инсонлардан фақат 2 фоизигина ҳақиқий ёзувчилар бўлиб етишадилар.

Ялпи ички маҳсулотнинг 100 фоизи ҳам айнан 2 фоиз инсонларнинг саъй-ҳаракати туфайли ишлаб чиқарилади. 2 фоиз аҳолигина қолган барчани едиради, кийдиради, ҳамда инсоният тарихини бошқариб боради.

Ва фақат 2 фоиз аҳолигина шундай қизиқ қобилиятга эга – ўзлигини сақлаб қола олади. Ўзлигини англаш, ўзлигини тан олиш ва ривожлантириш...

Инсониятнинг қолган 98% қисмига қараганимда менда шундай ҳолат пайдо бўладики: гўё мен кўп йиллардан буён жиннихонада ётибман-у, куни билан ўзим билан ўзим алаҳсираб мулоқот қилаётгандекман. Бу туйғулар аллақачон мени тириклайин гўрга тиққан бўларди, агар-да...

Агар ёнимда нималарнидир ўқиб, ўрганиб, ўрганганларини бир-бирига узатиш асосида нималаргадир эриша олган шахслар жамоаси бўлмаганида... Бу инсониятнинг юпқ-а-ги-н-а бир қатлами, менинг севимли шогирдларим ва дўстларим, улар яхши маънода ўзларининг “қизиқувчан бурунларини ҳар нарсага тиқаверадиган”, нигоҳларини бир коса иссиқ шўрвадан узиб, юлдузли осмонни кўра олганлар.

Теварак атрофингизни аксарият ҳолларда фақат бир хил машғулот жараёни билан банд бўлган, кўримсиз, тунд тўда ташкил этади: ғижирламасдан, барқарор ва созланган ҳолатда ишлаши учун улар тўхтовсиз ўзларининг икки – кириш ва чиқиш дарвозасини тозалаш ва мойлаш билан банд: туну кун ана шу икки тешик посбонлигидаги фахрли соқчилик вазифасини ўташ!

Мана шу бир хил оҳангдаги ҳаёт гирдобларида болаларча қизиқувчан, жонли нигоҳ ярқ этиб кўриниб қолса, мен зудлик билан ана шундай ўз шахсий ҳаётининг бўлғуси ҳукмдорига ёрдам қўлини узатаман ва уни бор кучим билан қирғоқ томон судрайман. У нафасини ростлаб, теварак-атрофга кўз югуртириб олар экан, менинг дўстона тепкиларим туфайли тетиклангач, ўзининг шахсий бахт-соадати йўналишида чопқиллаб кетади.

Мана шундай инсонлар учун мен машғулотлар олиб бораман, мана шундай инсонлар учун мен ўз китобларимни ёзаман... Яъни, айнан Сиз учун қадрли китобхон, Сиз учун!

Bu tanishuv parchasidir. Asarning to‘liq versiyasi https://kitobxon.com/oz/asar/3121 saytida.

Бу танишув парчасидир. Асарнинг тўлиқ версияси https://kitobxon.com/uz/asar/3121 сайтида.

Это был ознакомительный отрывок. Полную версию можно найти на сайте
https://kitobxon.com/ru/asar/3121